

— 3 —

ԻՍԹԻՏԱՅԻ ԱՏԱԼԼԻԹ

Աստված օրմանան միջոցով, հին պիր խլիլք, րահաթ, էմիլյէթ, վէ պի- նանէն ալէյհ սէրվէթ վէ մամուրիյյէթ օլամատըգաւան պաշգա, օ միլքին պո- գաւընըն տախի թահէթը թէհէմինաթ- տա պուլունտամանեանաղը տէրքեար, վէր Տէվլէթի Ալիյէնին տախի, անճագ շու ատալէթի ապլէսինտէ պու գատար ազամէթ քէսպ խտէրէք, շունճա ասըր- լարտան պէրու աղեարա մուգալէմէթ- լէ իլէտիկի, վէ պու ատալէթ շէրի- ֆիլլէ միւֆթէխիը պուլունտուղու ա- շիքեար տըր. վէ հաթթա, նասըլ քի, հէր ազըլ, հէր միսալ, վէ հէր րէսմի վէ դայրի րէսմի թահրիրաթ տախի, Տէվլէթի Ալիյէնին ուղղատեղը շու սոն գայլէ վէ մէսալպէն ասըլ Տէպէպ վէ- րէն շէյկ, պաշգա պիր շէյ օլմանըլ, իլլա պաղը մէհմուրին թայրաֆընտան, ատալէթ ու հազգանիյէթին իպլալ վէ բայիմալ իտիլմէսինէ շէհասնէթ իյ- լէմէթտէ օլտուգլարընտան, սէպլէտի- կիմիզ քեամիլէն թասաիգ օլունմագ- տա օլտուղու կիպի, պու սահհիլէք հիւքիմէթի Սէնիյէնին տախի րանա մայիմու օլմաթ ճահէթլէ, Գանուռն էրասի իլան իտիլմիշ, վէ հէր ղընէֆ թէպաա, խալլի վազըթտան պէրու սուսամըշ օլտուղու էնվոյի իսլահաթըն իճրասընա նալլի օլմաղլըգ իմիտլ գալիսիյլէ մէմուռն վէ մէսրուր օլմալ իսէ տէ, հէր նասըլ իսէ, ֆէլէք միւ- ռաատէ իլլէմէտիկինտէն, պիր սէնն տահա մահգուռնիյէթէ մէհպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տուր. լաքին, հէլ համտ օլտուն, պու դալլէ տախի տէգ օլմագտա օլտուղունտան, ինչսալլահ ան գառիպ, խալընն շու արղու վէ շու միւրատը տախի վիճուտէ կէթլէրիլ- րէք, հէր ղընէֆ թէպաա, վաճիպէ տէն պուլունտան տուա վէ թէշէքքիւ- րինի, կէրէք զաթը շէվլէթսիմաթ հազըրթի Միլքտարիլէրի, վէ կէրէ վիւքէլայի ֆիլիսամ հազարաթը հազ- քընտա, տահա զէհատէ թիլքքեար վ- թէրորարա միւսարաաթ իտէճէք տիւ-

Մատամբի, արթթգ շու մահու
ղայէ տէֆ օլմագտա օլուպ, մատամ
բի Աճմէտ Վէֆիբ բաշա հազընթըր
կիպի տաղայլգշնաս, ֆէթանէթ
սիմամ վէ ատալէթ բէրվէր պիր զաթ
տա, բիեաաէթի վիւքէլայէ թայնի
պուրլուսուսուր, վէ մատամբի ար
թըգ իալահաթ վէ ատալէթ իճրա
նընտա վագթի կէլթշ տիր, ինսա
րթգ վէ ինսանիյէթ նամընա, վէ կ
րէք հիւքուէթի Սէնիյ յիյի պիւր
պիր վէ պալտան գուրթմարագ վէ կէրէ
հէմ քէնաւի զագլթաճըլգ վագլիֆէ
մուգատտէմիյի իֆա իյէմլք, պ
հէմաէ, միւմբի օլուսուր, վէ պատէ
թահգըգ, ինիգատալմ վէճէլէ, ա
տալէթ վէ հագգանիյէթ մուվաթը
պուրլուսուր թաւաթըտէ, իքի
ֆէր պիշարէկեանը, օն պէշը սէ
բրանկա-գէնտիլքտէն, վէ պիլքիտ
շու էղա վէ ճէղա սէպէպինտէն բէ
շէյի էճէլէ տիւշմէրլքտէն գու
թարմը օլմալլէք խայր ու սէվապը
լա իֆթիլարա իթմէք, վէ վիւճա
մըլգ բահաթ իթտիրմէք էմիլ ու ալ
գուսիյէ, պուստան պիր պուշուգ ս
նէ էվլէլէ, եանի 1876 օնէնսի նոյե
բէրի 29օնտա վէ 30 ունտա, եւ
նի զադէթալըղն 3323 վէ 3324 իւ
ճիւ նիւմէրդարքտա տէրճ իյլէմ
օլուսուրմուգ, պիր Զէլթուն ի
թինթադը ֆէզլէքսի սուրէթին
թէքրաւէն տէրճ ու պէեան իթմէ
լիկէ, վէ պինտալերին, պուստան չէն
մաշ մուգատտէմ, մէրգուսան ի
պիլարիյէր թաւաթընտան կէնտէր
միշ պուրլունան էէնի պիր հիւքը իւ
օլ պապտէ քէնտի թաւաթընտան
ղուսուր սէլէնի իթիլարա ու միւթալ

Եւ տախանէյն ու պէտեանիլէ, հիւ քիւ-
 յէթի յէնէյ, յէնիւն, վէ ալի, իւուուու քհ-
 լէտ վէ ֆիդ քալա հապրէթլէրինին,
 նազարը տիգ գաւ վէ մէր համէթլէրինի
 տավէթէ, իսալիսանէ վէ ածրգանէ,
 իճթիսար իյլէ միշիգ տիր:

Սօնրա, հէր նէ գատար մուֆաւս
սալէն իյգահաթ վէ մարիւմաթ վիր
տիքտէն պաշգա, քէնտի գրիթիգա
վէ մուհաքէմէմիդի տալիս պէհան ի.
տէճէք իսէք տէ, շիմոնտէն չու գա
տարը տալիս պիլտիրմէքլիկէ լիւզում
կէօրիւրիւզ քի, վագֆիյէ բէյլտմ
պէրիլք օլտուղու կիպի, պիշարէ Ար-
թինի էօլտիրմիւլ օլան Չէյթիւն գա.
յիմագամը Տավուս էֆէնայիլի, իտամ.
տան գուրթարմագ նիյէթիյէ, Մարաշ
մէճիլիս, էվվէլիս ֆէպլէքէյի չիւ
րիւթտիւքտէն պաշգա, իշի իսէ պիւ-
թիւն պիւթիւնէ չիւրիւթ մէքլիկէ պիր
մէտար պուլամատորընտան, խապիտ.
թիյէ ճինայէթի, մէքգոււման ղէվայլի
իքի նէֆէր, պիրի իւլարմ վէ տիկէրի Հայր
լըամմէթ իւլէրի իւլէրմէ էւլքէթիւ
լէր տիր քի, կէրէք ֆէզլէքէտէն, կէ-
րէք սօնրագքի հիւքմիէրնտէն, վէ կէ-
րէք մըքգոււման պիշարէլէրիս միւլթա.
լատընտան, առայէթ ու հագգանիյ.
յէթին բայիմալ իտրիտիկի, րանա սու-
րէթտէ կէօրիւլմէքտէ տիր :

ՍՈՒՐԵԹԻ ՁԵՂԼԵՔԷ

Թէպապայի տէվէթի Ալեքէնէն. Գաթի
վը միլլէթիմտն, վէ աաաքըրի գապիկի
նէֆէթաթէնտան, վէ Ջէթուռն Օրթա
աաֆէնլէսի էհալորիմտն Թորպո օղուս Ար-
թուրի, Ջէթուռն դապաթ գալիադաաթը
սալգի կէրիէք գաաապաաը էհալորիմտն
Տափուս Նիքազի էֆէնիսի պինի Պէշըր ա-
դաաըն, 93 սէհէսի ճէմազի իւ էվէլէրի
25իննի բապարիմտն, գէպիէն (պօղազա-
պօ) գաթի կիլէտիի խթիկապար, վէ վէ-
րէսէսի մազթուլ թաքաֆորտան խթիկա-
վէ խտաթը (էօթուրիւրվէթ) թալէպ օլմազա-
մէրգուս Տափուս Նիքազի էֆէնիսիին խաթ-
մէթ ճիթիթի, Վառն սառնաճի էհալորիմտն
վէ նէֆուի վառ գաաապաաընն Չաքըր մա-
զիլէսի միթէմէքքիւնէրինտն, վէ թէ-
պապայի տէվէթի Ալեքէնէն Էրմէնի միլ-
թիմտն, Մարտի վէլէսի Սաֆաի, վէ Ջէ-
թուռնէ թալի Մալաթիա գալիկիին Հիւսէ-
յի պինի Մուլա իմալիլիլէ, դապայի մէ-
պոր մալ միւսէրի Րէշիտ պինի հաճի Մէ-
հէմէտ, վէ վուդուաթ քաաթիլի հա-
իպիլ պինի Մէհէմէտ էֆէնիսիլէր, շէհ-
մէքքիւրուն 26ընճը կիւնի, պէրալի թա-
զըգաթ թէվզըֆ խտիլէթ, Թէտազըգաթ
խթիլէթադիլէնէն լւտի միւսալէր, քէ-
ֆիլէթ զլըրի ֆէլէթէլ խթիլէթադիմտն
սէնն, պիլ էթուրաթ, միւսթէպան օլմա-
իւզը, միւսմալիլէ Տափուս էֆէնիսիին
էլէյն սիւրաթաթ օլունա էլէաաաընը, դա-
պի իսրաճը զըմիւրնտա, մէգէննէսի սո-
(ճիւնհաաա չիւպչէլ) օլան Ջէթուռն
հալորիմտն, 43 շախմ ճէլալ վէ թէվէրի
գալունա պէլ նէֆիլիթի, մէրգուս Տա-
փուս էֆէնիսիին էսթի իլէ, ճառիլի դ-
պլէթաաա, 2հաաթի աաաթ իգէլի
տուրտուրուլալ էգա վէ իսիէննէ վիլիթի
սըրաաա, մազթուլ (էօթուրիւրվէթ)գալի-
նէ Արթիլն տաթի, դալիմազաթ Տափու-
էֆէնիսիինն նէգալիտէ, շէր կիւն նէ օլմա-
լուլիմազաթ, էլէնիսի միսրուգէնն (չէ-
րաճա) սիւրաթընտա միտիտի օլտուր-
չիւպչէ օլունադէլ, լէշիլ մէքքիւրուն
իննի ճիւմաա իրթէթի կիւնի, դալիմա-
զի խաճէսինի սէլամիլը օտապընն
նէրնտաթ մաթորունտա, նիհալէն (կիւնի
զիւն) հապա խտիլիլ, պաաէհաա տաաը-
տան սալալ (աամազ) իլէ, կրճէ սաաթի
րաաաթէլէրնաթ, Տափուս էֆէնիսիին խը-
մէթ ճէլէրի Րէշիտ (1) վէ Հիւսէյին մա-
ֆիթիլէրի իլէ, սալալ օլունտուրուս մաճէ-
տէն ինիլիլիլ, գաթուսա սէլամիլը
տաաընն իլիմաթ օլունուրնաա ուլաթ
օլունա կէթիլիլէլէլէթ, դալ աղլը նէ
սիւլալիլիլէ հալաթ, նիւզիւն սու սէ-
տիլիլիլէթ, աղլը պաղաա կէթիլիլիլէթ
սալաթ, Տափուս էֆէնիսիին իլիէ կէթիլի-
լիլալ, մազթուլ Արթիլինն բաթմադաթը
սալալաթալ իսիլիլէ վիլիթիլէն սաթ-
մազթուլ Արթիլինն իսի, էլէնիսի միսրուգէ-
պիլալալը օլտուրուրնաա մաթորիլէն (գ

(1) ጣጦረ ቦኒረኩጦ ጠፎክሪክ፣ ሂ. ወኔዊ ሆከሮ
ከመሆኑ ሂረግዊዊ ማረፊ፡

«Ինքամ» իլյէ մէկի իւզգրինէ, գայիմա-
ւամ թարափընտան բիւր չազապ իլէ, մէր-
ուոմ Արթիւր գլշմա պըշաւը իլէ, խըրթ-
աղընտան պուղաղանմիշ օրտուղու անչա-
մաղըն տըր։ Վէ է վէլէմէ, Տէյեկթի գազա
թարափընտան, վէ մուսխէնէն Մարաշ-
տան ճէլլ խիլէն մէմլէքթի թապխի Աշ-
իմ էֆենտի ճանիպխէնէն, մաղթ ուրուն
ճէնտի քէլէթ օլունարազ, մէվադեֆէն
Յազետիմ օլունան րաթթիմ օլ խալիտն
Ինէն էֆենտի օրաճաղը իւզրէ, մազթուրու
մէրգուս սալ թարափա, զըվէյէ միւ-
մէվէմէնէն օլարազ, գաբուտու գայիմա-
գամըն սէլամըզ օտառընըն տէրունէն
տէ պուլունան, ուշազ օտառընտան Եաթ-
իւր, վէ էլլէրինին բարմազարընըն իւ-
շիւնէ իյնէ սարլանըմաընտան տօրանը,
րարմազարընըն սինիլրէն շէքիլպ, պու-
րուշտուշ, վէ պողազընըն աթընտան, վէ
ճէնէնիլին իւլպթ թարափընտան, խըրթ-
աղընտան պուշազ իլէ պողաղանըզ, խըրթ-
աղը քէսիլրէք, գէպէնէ գաթլ օլունմուշ
վէ մէզըրիւր օտառըն իթթիսալիտէ պու-
լունան ախօրտա, մազթուր Արթիլին սալը
օլունտուղու մաշէնէն, իքթ թարափը միւ-
սալի օլարազ, լուտալազ (ապըրլիշ) պիւր
ճիմ պուլունեուպ, մաղթուր մէրգուտուն օ-
րատա սարլմը օրտուղու, վէ սինիլին պիւր
ուճու, Եանընտիլի տիւրէ կէ սարլանը խուկ
իւր էսըրտունէն, վէ քէլէֆինեուր վազառառնէն
միւրթէպան օրմուշ, վէ մաղթ կէտէ (գաթլ
օլունան մաշէլլ) տախի պիւր էթ սաթըրը
իւլէ, պլրտէ գանը գըլմա պըշալը, վէ պէ-
նազ իւլքթ թազըրը պիւր իյնէ, վէ պիւր ուս-
թուր պուլունեուշ օրմաղէ, գայիմազաւմ
սաղաղ Տափուտ էֆենտի, իւտէլ խաթիթազ
մաղպուտա (Եանի Հապա օլունան Արթիլնէ
պիւր վէճ իլէ ճէզա վիլրէտիկիլին, վէ մազ-
թուր Արթիլին, կէրէք Հապա, վէ կէրէք
սաղա, վէ կէրէք իտառնընտան սալա խապլ-
վէ մալլումաթը օլումաղընըն, վէ մատու
աթթիլին, էմպլալ մէրուգէսիլին շիւրիւ
ախլւմիւր, վէ քէնտիսինին թաշգիրի իլէ
նամուսը Հիւքիւմէթի շիւքաթ դարազը իլէ
ոււմուտ էշալլիլ Զէյթուն թարափընտան
պիլ իթթիկազ, խըտալէճիլրէ Ուշում վ-
Հիւտէ իյնի իլիւշալիլէ, պուլունաթը իլէ մ-
սաթթու իլէ, Զէյթունուլար թարափընտա-
մուգուս կէթիլրիլտիլի, վէ մազթէլուն պու-
լունան ալաթըր ճէրիշանըն (ճէրէ իտէճէ,
ալաթ, Եանի սաթըր, պուշազ, ուսթուր
վէ սայլրէ) քէնտիլէրինիլ օրազ օլումաղըն
ըն պիլմախիլին, վէ Գազաթ, ուսթուր-
քիլին խէ, պիթթահազըզ, գաթիլին, ուս-
թուրա սաշխի օրաճաղը տէքեթար պու-
լունտուղունու իֆատէ վէ պէնան իթմի-
լիւտէ տէ, մաղթուր Արթիլին, ճիւմա Եաթ-
իլէսի իւլառիլգուս, գայիմազաւմ խաթիլին
սինին ախօրտա, գայիմազաւմ թարափը-
նտան մաշպուս պուլունտուղու, գապիլին
«գօրսիլ» Զօլազ Արթիլինի օղու Գալուս-
տուն, պատէթթաշիլիլ (Եէմիլ իթիլընըն
սօթըր), իֆատէ վէ իլապարթիլունան, գ-
գապիլիլէ նէսլէթճիսի Օսմանըն, բէրա-
արգաընտան իլէթիտիլի լաբըրալար, գ-
իլաթալթճի Ուշումի գաբուտու աշլալ, մա-
թուրուն մասլուր (ապըրլիշ) օրտուղու ախ-
ըրն իլէրիսիլիլ կէրիլպ չըզմապտանան, գ-
միւր օլում Ուշում իլէ Հիւտէ իյնին իֆատաթի
վազաթալլընտէն, վէ միլլէթ միճիլի թա-
րափընտան սէպլէթիլրիլիլ իւզրէ, Զէ-
թուրուն Նրիսան սղու գաթազաւմ Կարա-
պետի, Տափուտ էֆենտիլի վէճտուլար
Արթիլին իթթիլտիլըն, «Անը, պէն սէպլ-
իլրիսօրում, պաշապաընըն սէսլէթիլրիլ» տ-
սիլ, գայիմազաւմ Տափուտ էֆենտիլին իֆա-
թիսիլունէ, ինքեթար իւզըրինէ, վէ Հիւկի
ֆիշնապատէ Ալի էֆենտիլին, վէ Զէյթու-
րիւտումաթ մէմուրու Նաճան էֆենտի
պատէթթաշիլիլ, Տափուտ էֆենտիլին մ-
աճէնէնիլունալ վազազ պուլուն իֆատէսի
տէնէ վէ սայլրի մէզէնիլի սաշ օլուն է-
խաշն իլէ Կաթըրիլրի իտալլէթիլունէն սիւ-
թէլպան օրմուշ տուր։

Իսթիքիմ ազնուակ, վէ Քիզիլքետէ թա-
րիչ օրհնաւորաւ իւզգեմ, խալսմթՏի Բէճի
վէ Նուռէ յիսին ինտէլ իսթիքիմ ազ, վէ պո-
տէթթուշիթը վիլուրլըրի ճէլ վալիպարտո-
մապթիմ Արթիմն զպմիտաթմ Տափաւ
Ֆէշնոի թարաֆըրման ապալ, վէ իսթիքիմ
վէ զվաշ վէ իտաճ օրհնաւորաւ իսպաթ
լուճմուշ իսթ ալ, բազար կիճնիի ստու-
աթթը բառուտ իսթիքի, զաթիմ վուզալ
իւնտիմ սահրա, արիլիկապար Չէլիմ ու մ
միւտըրի Բէճիտ, վէ վուզաւթ քուսիթի
Նաշիէ Նֆիշարլիբլին, զպիսիւսպ ալմն էլի
իկիլնիսնթ, զպիսիւսպմ Տափաւ Նֆի
տի թարաֆըրման, մալմթմ Արթիքիմ
կիւմանթմ (չիւպէճ) իւզըրիքիէ, քէշնուսլ
էլիլնէթ վիլիլեթր իտիմ, մէճնուտէ (ալիսիւ)

[illegible]

տիւնին հէյնէթէ վրորտտինտէ, պիտ թէ-
րէտտուտ հնիւնէ տիւշիւպ, հասպ վէ
թէվզբթ օլունարազ, մազթուկ Աթթինէ
էպիլլիթի իզբար իլլէմէտին պինաւն, միւ-
մայլլէյհ Տալուտ էթէնտիւնի ինքեար վէ
թիլթազը, վէ իլլ, ոււմուր Զէյթուտ էհա-
լիտին աթթի իտիլլ, պի մտլապ պուրուտ
տուզուտու պէեան իլլէմէտ, վաշի վէ պի
հաստ օլուպ, էմիլու մէտրուգէյի դաշիրէ
չլգարումազ իլլին, չիւպէն իւլլերինէ, մէր-
դուտ Աթթինի, դալլումազամը սալուզ Զա-
վուտ էթէնտիւնի, ճիւտա իրթիլի կիւնիւ
կիւնիւրուտէ, հապու իտուպ, մուսալաթին
տեաղընտան սալլ իլլէ, էյլլէն (կիճէ) իս-
կէնճէ իլլ բարումաղլան իլլէ սալուտեարազ

